Gemeente Gouda

sta

memo aan de gemeenteraad

aan	de gemeenteraad
Onderwerp	**Eerste voorlopige resultaten van de re-integratie in het kader van de Participatiewet 2024**
van	het college van burgemeester en wethouders
datum	10 december 2024
dossiernummer	8732

memo

Samenvatting

Dit raadsmemo bevat de eerste voorlopige resultaten 2024 over de re-integratie en is bedoeld als aanvulling op ‘het verslag van de re-integratie 2022-2023’ dat de gemeenteraad op 3 december 2024 ontving.
De gegevens hebben betrekking op de periode januari tot en met juli 2024. Het gaat om voorlopige cijfers, waarop later nog administratieve wijzigingen met terugwerkende kracht mogelijk zijn.

Doel

Doel van dit memo is de gemeenteraad te voorzien van actuele informatie over de resultaten van de re-integratie in het kader van de Participatiewet voor de bespreking van het verslag van de re-integratie 2022-2023.

Aanleiding

Op 8 mei 2024 is vanuit de commissie Samenleving aan portefeuillehouder verzocht om bij de bespreking van ‘het verslag van de re-integratie 2022-2023’ aanvullend actuele data te mogen ontvangen.

Aanvullende informatie

Re-integratie dienstverlening in 2024

De dienstverlening zoals beschreven in het verslag van de re-integratie over 2022 en 2023 werd in 2024 voortgezet. Op onderdelen waren er nieuwe ontwikkelingen of uitwerkingen. Deze worden hieronder kort toegelicht.

Nieuwe Afstemmingsverordening
De gemeenteraad stelde in juni 2024 een nieuwe Afstemmingsverordening vast. De Afstemmingsverordening bevat regels op grond waarvan het college de bijstand kan verlagen als een bijstandsgerechtigde niet voldoet aan de verplichtingen gerelateerd aan onder andere arbeidsmarktdeelname. Met de nieuwe verordening zijn mogelijkheden benut om, waar mogelijk, milder te zijn en meer tegemoet te kunnen komen aan inwoners die gedragsverbetering laten zien. Een afstemming is een gedragscorrigerend instrument, en juist niet straffend bedoeld. Omdat de Participatiewet het laatste vangnet is voor cliënten, is het van belang dat ze nog een mogelijkheid hebben om hun gedrag te herstellen.

Omdat de verordening in juni 2024 is ingegaan is een volledige weergave van het aantal afstemmingen en gedragsverbeteringen op dit moment nog niet mogelijk. Wel is vermeldenswaardig dat al bij minimaal één afstemming sprake was van gedragsverbetering en de maatregel werd herzien.

Regionaal verbinder statushouders aan het werk
Per 1 juli 2024 werd in de arbeidsmarktregio Midden-Holland de nieuwe functie 'Regionaal Verbinder statushouders aan het werk' ingevuld. Deze functie is een uitwerking van landelijk beleid om meer statushouders naar werk te begeleiden. Het Rijk stelt hiervoor ook middelen ter beschikking. De regionaal verbinder coördineert de samenwerking tussen de gemeenten van de arbeidsmarktregio, het Werkgevers Service Punt en diverse lokale partners als het gaat om het begeleiden van statushouders naar werk. Ook zorgt zij voor uitwisseling van kennis en ervaring met andere gemeenten. Met als doel om meer statushouders naar werk te begeleiden.
De groep inburgeraars die in de beginperiode van de WI2021 is gestart met inburgeren, is inmiddels ruim twee jaar bezig. Zo langzamerhand komt het moment dat het taalniveau voldoende is en er ruimte en tijd ontstaat om te gaan werken. Deze groep gaat dan ook actief worden opgepakt en toegeleid naar werk. Er is een concreet actieplan gemaakt, dat in 2025 zijn beslag krijgt in diverse activiteiten voor de werkzoekenden.

Bestrijden jeugdwerkloosheid
Ook in 2024 werd ingezet op de aanpak en het voorkomen van jeugdwerkloosheid. Lokaal en regionaal werden diverse activiteiten ondernomen om jeugdwerkloosheid te voorkomen en te bestrijden. Denk aan de regionale sluitende aanpak met school@work en het tegengaan van groenpluk (d.w.z. het in dienst nemen van jongeren nog voordat ze hun opleiding hebben afgerond).
In schooljaar 2023/2024 waren er 8 Goudse deelnemers aan het school@work traject.
Er werden voorbereiden getroffen in samenwerking met mboRijnland en Promen om een pilot Stagefit op te starten in 2025 om jongeren klaar te stomen voor een stage.
De lokale outreachende aanpak jongeren buiten beeld en ook het Jongerenperspectieffonds dragen bij aan het voorkomen en bestrijden van jeugdwerkloosheid. Er waren op peildatum 1 juli 2024, 19 deelnemers uit Gouda en Krimpenerwaard aan het Jongerenperspectieffonds.[1]

IPTA coaches voor jongeren: persoonsgerichte toeleiding naar arbeid
Sinds september 2023 zijn er twee zgn. IPTA coaches werkzaam binnen de gemeente Gouda. IPTA staat voor: Integrale Persoonsgerichte Toeleiding naar Arbeid, om hic-daderschap (high impact crimes) te voorkomen. De werkwijze is gericht op het tijdig intensief begeleiden van kwetsbare jongeren (16-27 jaar) naar school of werk. Een combinatie van factoren (o.a. armoede, licht verstandelijke beperking, criminele structuren in de wijk, ontwrichte families) maakt dat deze jongeren vatbaar zijn voor het afglijden naar criminaliteit.
IPTA zet in op het stabiliseren van leefgebieden, zoals bijvoorbeeld een ondersteunend sociaal netwerk, een stabiele woonsituatie en hulp bij administratieve zaken op een rijtje krijgen en houden.
De IPTA coaches zorgen er voor dat de gemeente in verbinding staat met een doelgroep die lastig tot zeer lastig te bereiken en/of te bewegen is.
Op het peilmoment in november 2024 zijn er 9 actieve IPTA trajecten en heeft 1 jongere structureel werk gevonden.

Werkgeversservicepunt
In de eerste maanden van 2024 werden ook weer diverse evenementen en ontwikkeldagen georganiseerd door het WSP. Op 14 en 15 februari zijn 'Ontdek je talentdagen' georganiseerd voor alle regionale inwoners; er waren 84 deelnemers, waarvan 39 uit Gouda.
Op 30 mei was er een combinatie editie van Ontdek je talentdagen en een Banenmarkt voor anderstaligen; er waren 122 bezoekers, waarvan 76 uit Gouda; en er waren 20 deelnemende bedrijven.
Door het WSP werden tot 1 september 2024 256 vacatures vervuld, waarvan 39 voor Goudse bijstandsgerechtigden en 40 voor Goudse inwoners zonder uitkering.

[1] *Voor meer informatie zie de raadsmemo 'Evaluatie pilot aanpak Jongerenperspectief' d.d. 3 september 2024.*

Nieuwe ontwikkelingen

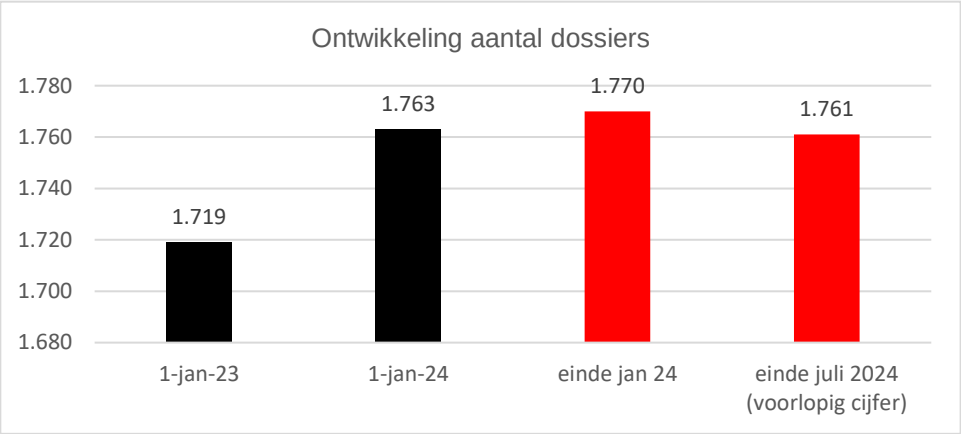
Regionaal Werkcentrum en hervorming arbeidsmarkt
In de arbeidsmarktregio Midden-Holland wordt gewerkt aan een Regionaal Werkcentrum om de werkzoekenden- en werkgeversdienstverlening beter op elkaar te laten aansluiten. De opening van het Werkcentrum staat gepland in 2026.
In de arbeidsmarktregio Midden-Holland zijn er nu nog verschillende loketten, te weten het Regionale mobiliteitsteam, het WerkgeversServicepunt en het Leerwerkloket. Deze loketten werken wel al wekelijks samen in het Werkcafé.
Het kabinet wil dat in alle 35 arbeidsmarktregio's een Werkcentrum komt, zodat mensen en bedrijven door heel Nederland weten waar ze in de buurt kunnen aankloppen voor werk, de juiste scholing of geschikt personeel. En dat iedereen hier zonder afspraak terecht kan en ondersteuning krijgt, ongeacht de hulpvraag of uitkering die iemand heeft. Hiervoor komen middelen beschikbaar van het Rijk voor hervorming van de arbeidsmarkt.

Wetsvoorstel van school naar duurzaam werk
Het halen van een diploma of het vinden en vasthouden van een baan na school is niet voor iedere jongere vanzelfsprekend. Met het wetsvoorstel 'Van school naar duurzaam werk' wordt beoogd dat scholen, zgn. doorstroompunten en gemeenten meer mogelijkheden krijgen om samen jongeren tot 27 jaar te ondersteunen bij de overgang van school naar werk en het behoud van werk. De taak van gemeenten wordt daarbij uitgebreid. Het voorstel zal een verbetering kunnen zijn voor jongeren met (een mogelijke) afstand tot de arbeidsmarkt. Voor jongeren met gelijktijdige problemen op verschillende terreinen van het leven ('multiproblematiek') is een andere werkwijze nodig, die de verschillende domeinen overstijgt. Het wetsvoorstel voorziet hierin niet.
De beoogde inwerkingtreding van de wet is 1 januari 2026. De Participatiewet zal hiervoor ook gewijzigd worden.
In 2024 is anticiperend op de wet de samenwerking met het doorstroompunt en de Vsv aanpak versterkt en zijn voorbereidingen getroffen door scholen, het doorstroompunt en gemeente Gouda om in 2025 het vereiste Regionaal Programma op te kunnen gaan stellen.

Wetsvoorstel Participatiewet in Balans
De huidige Participatiewet stamt uit 2015. Geconstateerd is dat deze onvoldoende aansluit op wat mensen (aan)kunnen en nodig hebben, complex is en onvoldoende uitgaat van vertrouwen. Dit leidt voor inwoners te vaak tot stress en angst voor vergissingen, terugvorderingen en schulden.
In het wetsvoorstel "Participatiewet in Balans" staan ruim twintig maatregelen om de Participatiewet te verbeteren en de balans tussen rechten en plichten te herstellen. De regels en procedures rondom bijstandsuitkeringen vereenvoudigen en gemeenten krijgen meer ruimte voor maatwerk. Hierdoor kunnen professionals beter inspelen op de persoonlijke situatie van mensen en hen effectiever helpen naar werk. Er wordt een generieke participatieplicht voorgesteld voor alle bijstandsgerechtigden in plaats van de geüniformeerde arbeidsverplichtingen. De verplichtingen worden nader toegespitst op de individuele situatie. Zo wordt rekening gehouden met de mogelijkheden en de omstandigheden van de bijstandsgerechtigde en worden er verplichtingen opgelegd die reëel zijn en ook kunnen worden nagekomen. Het is de bedoeling dat de wet tussen 2025 en 2027 stapsgewijs wordt doorgevoerd.
.

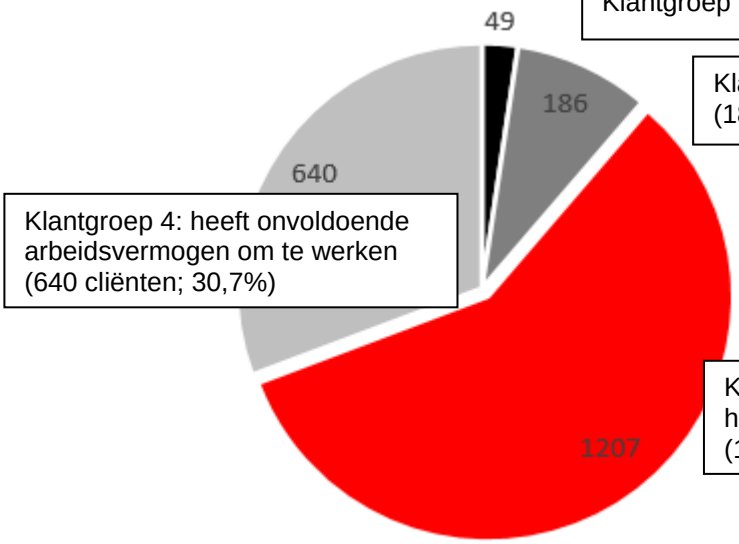
Eerste, voorlopige resultaten van de re-integratie (januari tot en met juli 2024)

Omvang van het bestand

Bron: eigen gegevens gemeente. Stand per 27 november 2024

Samenstelling van het bestand

Klantgroep 1: kan snel gaan werken (49 cliënten; 2,4%)

Klantgroep 2: kan met tijdelijke ondersteuning naar werk (186 cliënten; 8,9%)

Klantgroep 4: heeft onvoldoende arbeidsvermogen om te werken (640 cliënten; 30,7%)

89% van de Goudse bijstandsgerechtigden is ingedeeld in klantgroep 3 of 4

Klantgroep 3: heeft lange afstand tot de arbeidsmarkt; en heeft langdurige en intensieve ondersteuning nodig (1.207 cliënten; 58,0%)

- 11,6% is jonger dan 27 jaar (243 cliënten
- 12,4% is statushouder (258 cliënten)

Bron: eigen gegevens gemeente. Voorlopige cijfers, stand juli 2024

Instroom en uitstroom

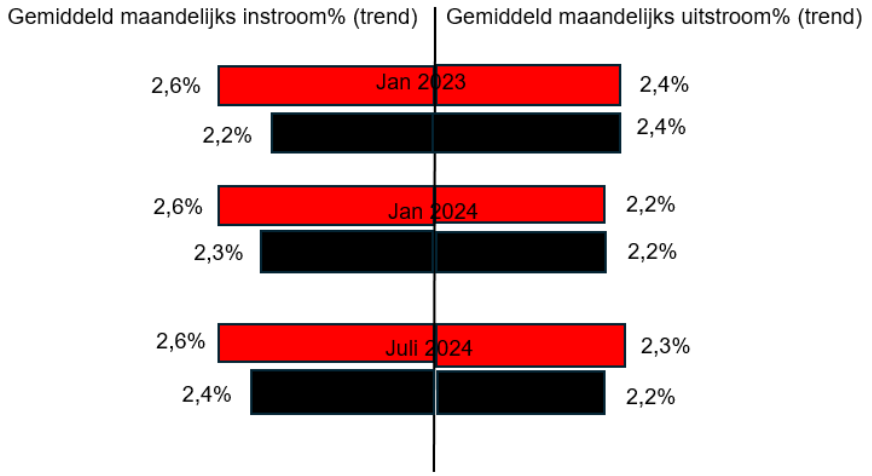

Reden: immigratie (41; 12,6%)
Reden: verhuizing (39; 12,0%)
Andere redenen / normwijzigingen (152; 46,8%)

28,8% naar werk (90)
2,9% naar school (9)
Nb. De uitstroom vanwege scholingsplicht kent een piek in september en deze zit nog niet in deze data

Bron: eigen gegevens gemeente, januari tot en met juli 2024

Instroom- en uitstroompercentage

Bron: Divosa benchmark werk en inkomen.
Rood= gemeente Gouda; zwart= gemiddelde in de Divosa benchmarkgemeenten

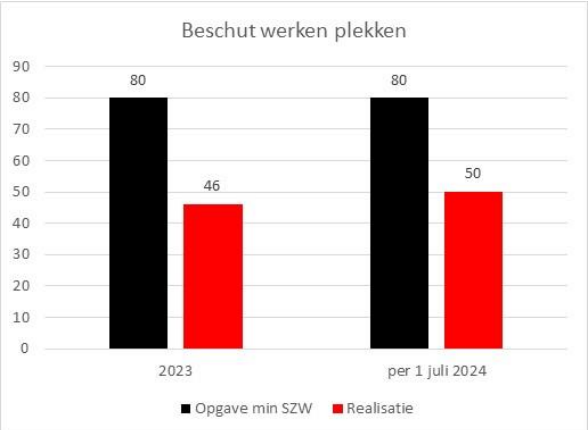
Uitstroom naar werk

Uitstroom% naar werk	2022+2023	jan t/m juli 2024
Klantgroep 1	69%	73% (24 cliënten)
Klantgroep 2	44%	34% (13 cliënten)
Klantgroep 3	26%	24% (44 cliënten)
Klantgroep 4	5%	5% (3 cliënten)
Statushouders	30%	28% (13 cliënten)
Jongeren (+ naar school)	42%	46% (34 cliënten)

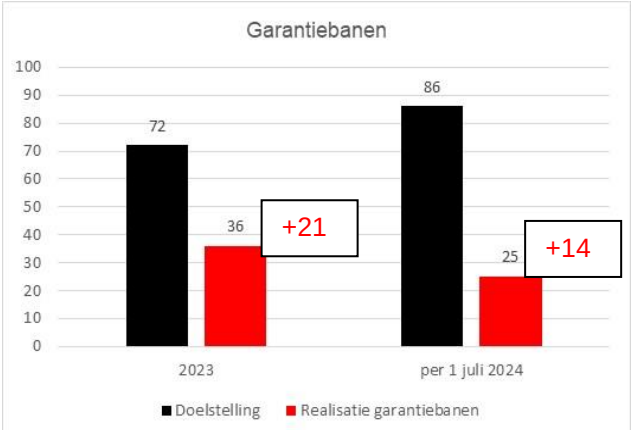
Bron: eigen gegevens gemeente. De cijfers over 2024 zijn voorlopige cijfers.

Werkplekken

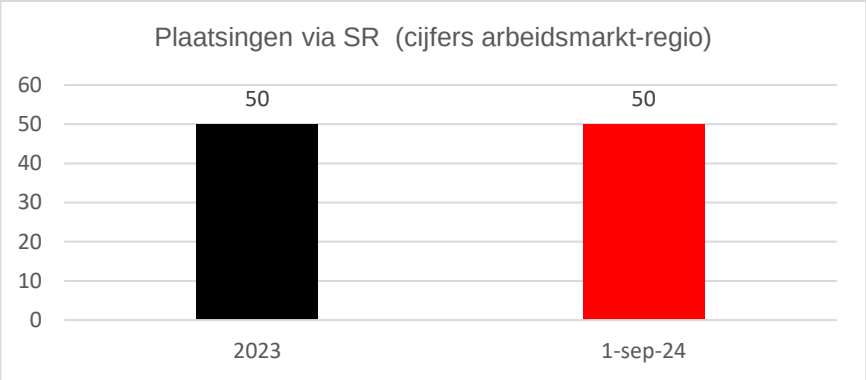
- Opgave ministerie is te hoog (groei BW groep is lager dan verwacht)
- Iedereen die een plek nodig had heeft deze gekregen; er is geen wachtlijst!
- In 2023 andere regelgeving voor welke gemeente de LKS betaalt

Bron: eigen gegevens gemeente

- Er zijn 25 nieuw gerealiseerde garantiebanen sinds 1 januari 2024; er zijn 70 lopende garantiebanen.
- Daarnaast zijn er in 2024 tot nu toe nog 14 reguliere banen voor inwoners met een arbeidsbeperking gerealiseerd.

Bron: eigen gegevens gemeente

Jongeren

Werkzoekende jongeren
In juni 2024 waren er 290 geregistreerde Goudse werkzoekende jongeren zonder baan bij het UWV; het gaat hier om jongeren met en zonder uitkering. Er zijn echter ook weer nieuwe werkloze jongeren bijgekomen, wat resulteert in een kleine groei van de jeugdwerkloosheid in Gouda. In januari 2024 waren er 275 geregistreerde werkzoekenden jongeren bij het UWV en in juni 2024 290 geregistreerde werkzoekende jongeren. Dit is in lijn met het landelijke beeld.
De jeugdwerkloosheidcijfers en de lokale en regionale aanpak worden 2-maandelijks gemonitord, besproken en waar nodig bijgestuurd.

Meedoen

Voor de cliënten die geen of onvoldoende arbeidsvermogen hebben, wordt maatschappelijke participatie op verschillende manieren gestimuleerd, al naar gelang wat het beste past bij de cliënt.

- Vrijwilligerswerk (346 cliënten, stand juli 2024)
- Mantelzorg (111 cliënten, stand juli 2024)
- ‘Bewegen Werkt’
- Buurtvoorlichters, Bruisnest
- Intensieve en frequente begeleiding door de consulenten participatie: begeleiding eerste groep na 18 maanden gestopt; volgende groep opgestart

Motie/toezegging
N.v.t.

Bijlagen(n): geen